

JAK SPRÁVNĚ PROJEKTOVAT **(Nejen) právní předpisy a normy**

Den bez bariér 2021, 17. 9. 2021, Karolína Klímová

Bezbariérově přístupné prostředí

umožňuje samostatný a bezpečný pohyb

- osobám s dočasně či trvale sníženou schopností pohybu a orientace (včetně těhotných žen a seniorů)
- osobám s mentálním postižením
- osobám s dětskými kočárky a doprovázejícím děti do 3 let

183/2006 Sb. → 398/2009 Sb. → ČSN

- bezbariérové užívání staveb je veřejným zájmem (§132, odst. 3, písm. e)
- pro nové stavby nebo změny dokončených staveb
- při změně užívání staveb chrání stávající úroveň bezbariérového užívání
- podrobně stanoví parametry provedení stavby

283/2021 Sb. → prováděcí vyhláška
plná účinnost od 1. července 2023

Bezbariérová přístupnost veřejného prostoru se neustále zvyšuje v důsledku aplikace platných právních předpisů,

ale

žádný předpis nemůže postihnout realitu v celé šíři!

**právní předpis
porozumění principům bezbariérového užívání
cíl, kterého chceme dosáhnout
uživatelská zkušenost
poměry v místě**

konkrétní řešení

Za dodržení obecných požadavků na výstavbu ručí:

projektant (autorizovaná osoba)

státní správa (stavební úřady)

zhotovitel (stavební firma), stavební dozor

majitel, příp. pověřený správce

Odehrává se plánovaná změna v režimu zákona č. 183/2006 Sb.?

DOPRAVNÍ STAVBA

důraz kladu zejména na bezpečnost uživatele a zaměřuji se na tyto aspekty:

- průchodnost pro pěší
- průchozí profil na pěší komunikaci (šíře, podchodná výška)
- sklon pěší komunikace (podélný, příčný)
- výškové rozdíly pochozích ploch
- vodící linie
- hmatové prvky (přípustné jsou pouze certifikované materiály)
- povrch pěší komunikace
- akustická signalizace přechodů pro chodce
- délka přechodů pro chodce a míst pro přecházení
- přístupnost všech nástupišť u zastávek veřejné hromadné dopravy včetně dopravních terminálů
- sdružená vyhrazená parkovací stání (pozor na počet, rozměry a bezbariérovou přístupnost z pěší komunikace)
- informační a orientační systém

Při pohybu v prostoru vnímáme své okolí především zrakem, sluchem a hmatem. Aby bylo prostředí bezbariérově dostupné, je třeba sdělovat potenciálnímu uživateli **zásadní informace alespoň dvěma** z těchto tří způsobů – **vizuálně, akusticky, hmatově.**

BEZBARIÉROVOST V PLATNÉ LEGISLATIVĚ

Zákon č. 183/2006 Sb. (stavební zákon) ve znění pozdějších předpisů a jeho prováděcí **vyhláška č. 398/2009 Sb.** (bezbariérová vyhláška), která v konkrétních bodech činí závaznými vybrané části českých státních norem (ČSN 73 6110, ČSN ISO 3864-1, ČSN EN 81-70, ČSN EN 81-41, ČSN EN 81-40, ČSN 73 6425-1, ČSN 73 5710, ČSN 73 4301).

Bezbariérové užívání staveb. Metodika k vyhlášce č. 398/2009 Sb. (Zdařilová, R., 2012)

Při územně plánovací a projektové činnosti, umístování, povolování, provádění, užívání a odstraňování staveb dle zákona č. 183/2006 Sb. je plnění požadavků na bezbariérovost povinností!

Zodpovědnost za bezbariérové užívání stavby nese:

- **Projektant** (autorizovaná osoba) ručí za správnost projektové dokumentace ve fázi územně plánovací a projektové činnosti.
- **Státní správa** (stavební úřady) ručí za splnění požadavků bezbariérovosti při umístování, povolování, provádění, užívání a odstraňování staveb.
- **Stavební firma (zhotovitel), stavební dozor** ručí za splnění požadavků bezbariérovosti při provádění stavby.
- **Vlastník a správce** ručí za plnění požadavků bezbariérovosti po celou dobu životnosti stavby.

Pro bezbariérové užívání staveb v transevropském konvenčním a vysokorychlostním železničním systému platí nařízení č. 1300/2014/EU, o technických specifikacích pro interoperabilitu týkajících se přístupnosti železničního systému Unie pro osoby se zdravotním postižením a osoby s omezenou schopností pohybu a orientace.

POZEMNÍ STAVBA

zaměřuji se na tyto aspekty:

Přístup k objektu

- identifikace budovy při vstupu zvenčí, bezbariérová dostupnost vchodu, vnější dopravní vazby (přístupnost zastávek MHD, pěší obslužnost, vybavenost sdruženými vyhrazenými parkovacími stáními)
- vstup do budovy: typ dveří, šíře dveří, směr a síla otevírání, výška a provedení madel, přidružený manipulační prostor

Horizontální pohyb v objektu

- vstupy do jednotlivých prostor (typ dveří, šíře dveří, směr otevírání, výška a provedení madel, manipulační prostor)
- nečekané překážky v prostoru (podchozí výška, průchozí profil, skleněné výplně)
- prioritně přirozená vodící linie
- povrchy
- výšková dosažitelnost a dohledatelnost ovládacích prvků (osvětlení, signalizace, ovládání výtahů, platební a vyvolávací terminály apod.)

Vertikální pohyb v objektu

- pohyb mezi podlažními včetně opory při výstupu do schodů
- barevný kontrast schodišťových stupnic

Přístupnost sociálních zařízení

- stavební přizpůsobení
- vybavenost
- možnost přivolat pomoc
- počet
- dohledatelnost WC

Specifické prvky vycházející z účelu stavby

- např. vyhrazená místa v hledišti kulturních zařízení, šatny, přístup k vybavení u sportovních zařízení apod.

Informační a orientační systém

- prostorová orientace uvnitř budovy
- identifikace jednotlivých prostorových jednotek
- varování před potenciálním nebezpečím

Den bez bariér 2021, 17. 9. 2021, Karolína Klímová